

FAQ

(hyppigt stillede spørgsmål)
om hjælp til stemmeafgivning

OVERSIGT OVER SPØRGSMÅL

- [Kan man forlange hjælp til stemmeafgivningen, hvis man har begrænsede eller manglende læsekundskaber?](#)
- [Kan psykisk handicappede få hjælp til stemmeafgivning?](#)
- [Skal blinde og svagsynede vælgere også have en valgstyrelse eller tilfornet vælger med ind i stemmerummet, når de får hjælp til at stemme af en personlig hjælper?](#)
- [Kan kandidater til valget godt udpeges som personlige hjælpere?](#)
- [Kan et barn udpeges som personlig hjælper for en af sine forældre?](#)
- [Hvad nu hvis vælgeren ikke vil udpege en personlig hjælper?](#)
- [Er man forpligtet til at lade sig udpege som personlig hjælper?](#)
- [Har man tavshedspligt, når man yder hjælp til stemmeafgivning?](#)
- [Må man bruge tolk?](#)
- [Må man bruge tegnsprogstolk?](#)
- [Må vælgeren skrive ned på forhånd, hvad han/hun vil stemme, og vise sedlen frem under stemmeafgivningen?](#)
- [Hvad nu, hvis kun den personligt udpegede hjælper forstår, hvad vælgeren vil stemme?](#)
- [Hvad skal en valgstyrelse/tilfornet vælger gøre, hvis den personlige hjælper forsøger at påvirke vælgerens stemmeafgivning?](#)
- [Må man stemme uden for valglokalet, hvis man f.eks. er gangbesværet og ikke kan gå op ad trapperne?](#)

SPØRGSMÅL/SVAR

? *Kan man forlange hjælp til stemmeafgivningen, hvis man har begrænsede eller manglende læsekundskaber?*

! Ja, alle med behov for hjælp til stemmeafgivningen kan forlange den nødvendige hjælp til stemmeafgivningen. Hjælpen kan bl.a. bestå i at få læst stemmesedlen op.

? *Kan psykisk handicappede få hjælp til stemmeafgivning?*

! Ja, både psykisk og fysisk handicappede samt andre personer med behov for hjælp til stemmeafgivning kan forlange hjælp hertil.

? *Skal blinde og svagsynede vælgere også have en valgstyrelse eller tilforordnet vælger med ind i stemmerummet, når de får hjælp til at stemme af en personlig hjælper, f.eks. en ægtefælle eller anden slægtning eller en bekendt?*

! Som hovedregel ja.

Men reglerne om personlig hjælp til stemmeafgivningen blev ændret med virkning fra den 1. juli 2017. De nye regler betyder, at vælgere med behov for hjælp til stemmeafgivningen kan forlange, at hjælp til stemmeafgivningen alene skal ydes af en person, de selv udpeger, dvs. uden at der også skal medvirke en myndighedsperson (en valgstyrelse, tilforordnet vælger eller stemmemodtager).

Det er dog en betingelse, at vælgeren udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger, at vælgeren alene ønsker hjælp til stemmeafgivningen fra den person, vælgeren selv har udpeget.

Det er også en betingelse, at vælgerens ønske om alene at få hjælp til stemmeafgivningen af den person, vælgeren selv har udpeget, er begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Reglerne gælder også blinde og svagsynede vælgere.

? *Hvornår har man en "umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse", så man er omfattet af den persongruppe, der kan få hjælp til stemmeafgivningen alene af en person, man selv har udpeget?*

! En "umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse" er en funktionsnedsættelse, som valgstyrelserne eller de tilforordnede vælgere kan se eller konstatere, f.eks. i form af brækkede lemmer m.v. eller brug af kørestol, krykkestokke eller førerhund og lignende.

Det omfatter også funktionsnedsættelser, som ikke umiddelbart er synlige, men som vælgeren kan dokumentere, f.eks. i form af ledsagerkort eller parkeringskort for personer med handicap udstedt af Danske Handicaporganisationer eller en lægeerklæring/attest udstedt af en offentlig myndighed.

? *Kan kandidater til valget godt udpeges som personlige hjælpere?*

! Ja, vælgeren kan godt udpege en kandidat til valget som personlig hjælper. En kandidat til valget må dog ikke yde hjælp til stemmeafgivning som valgstyrelser eller tilforordnede vælgere, altså i egenskab af myndighedsperson

? *Kan et barn udpeges som personlig hjælper for en af sine forældre?*

! Ja, når blot barnet har en tilstrækkelig modenhed til at forstå opgaven. Der stilles ikke noget krav i valglovgivningen om, at den personligt valgte hjælper selv skal have valget.

? *Hvad nu hvis vælgeren ikke vil udpege en personlig hjælper?*

! Så kan vælgeren i stedet få hjælp af to valgstyrelser eller tilforordnede vælgere (eller to stemmemodtagere ved brevstemmeafgivning)

? *Er man forpligtet til at lade sig udpege som personlig hjælper?*

! Nej. Hvis den pågældende person, som vælgeren ønsker at udpege som personlig hjælper, ikke vil medvirke, kan vælgeren i stedet udpege en anden personlig hjælper eller få hjælp af to valgstyrelser eller tilforordnede vælgere (eller to stemmemodtagere ved brevstemmeafgivning).

? *Har man tavshedspligt, når man yder hjælp til stemmeafgivning?*

! Ja. De myndighedspersoner (valgstyrelser, tilforordnede vælgere eller stemmemodtagere), der medvirker ved afstemningen, har tavshedspligt med hensyn til, hvad de får at vide om en vælgers stemmeafgivning. Det gælder også, hvis myndighedspersonen medvirker som personligt udpeget hjælper. De må heller ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger overhovedet har været til stede for at afgive stemme eller i øvrigt oplyse forhold om en vælgers stemmeafgivning. Overtrædelse af tavshedspligten straffes med bøde.

? *Må man bruge tolk?*

! Nej, ikke under selve stemmeafgivningen. I henhold til valglovgivningen er det en betingelse for at få hjælp til stemmeafgivning, at man umiddelbart og utvetydigt kan give udtryk over for hjælperne for, hvad man ønsker at stemme. Når der medvirker en personlig hjælper og en valgstyrelser eller tilforordnede vælgere, skal begge personer umiddelbart kunne forstå, hvad vælgeren udtrykker om, hvorledes vælgeren ønsker at stemme. Det er altså ikke nok, at hjælperen forstår vælgeren og tolker vælgerens ønske over for valgstyrelseren eller den tilforordnede vælger.

Der er dog ikke noget i vejen for, at en tolk hjælper vælgeren med at give udtryk for, at han/hun gerne vil have hjælp til at stemme. Hvis vælgeren alene ønsker hjælp til at stemme af en person, som vælgeren selv udpeger, dvs. uden at der også medvirker en valgstyrelser eller tilforordnede vælgere, kan dette ønske ikke fremsættes via en tolk.

? *Må man bruge tegnsprogstolk?*

! Ja, i de tilfælde, hvor valgstyrelseren eller den tilforordnede vælger vurderer, at vælgeren alene kan kommunikere ved brug af tegnsprogstolk, kan vælgeren bruge en tegnsprogstolk (herunder taktil tegnsprogstolk) ved stemmeafgivningen. Det betyder, at en sådan vælger, der ønsker hjælp til afkrydsning/udfyldning af stemmesedlen, kan tilkendegive over for hjælperne, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, ved brug af en tegnsprogstolk.

En vælger, der har en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der alene ønsker hjælp til at stemme af en person, som vælgeren selv udpeger, dvs. uden at der også medvirker en valgstyrer eller tilforordnet vælger, kan også fremsætte dette ønske ved brug af en tegnsprogstolk, hvis valgstyreren eller den tilforordnet vælger vurderer, at vælgeren *alene* kan kommunikere ved brug af tegnsprogstolk.

? *Må vælgeren skrive ned på forhånd, hvad han/hun vil stemme, og vise sedlen frem under stemmeafgivningen?*

! Nej. I henhold til valglovgivningen er det en betingelse for at få hjælp til stemmeafgivning, at man umiddelbart og utvetydigt kan give udtryk over for hjælperne for, hvad man ønsker at stemme.

? *Hvad nu, hvis kun den personligt udpegede hjælper forstår, hvad vælgeren vil stemme?*

! Så har vælgeren ikke utvetydigt og umiddelbart kunnet give udtryk for, hvad han/hun vil stemme, og vælgeren kan derfor ikke få hjælp til stemmeafgivningen, hvis betingelserne for at få hjælp til stemmeafgivningen alene af en personligt udpeget hjælper ikke er opfyldt.

? *Hvad skal en valgstyrer/tilforordnet vælger gøre, hvis den personlige hjælper forsøger at påvirke vælgerens stemmeafgivning?*

! Valgstyreren/den tilforordnede skal afbryde valghandlingen, hvis en almindelig "irrettesættelse" af hjælperen ikke har nogen effekt. Vælgeren kan så udpege en ny personlig hjælper, eller få bistand til at stemme af to valgstyrere eller tilforordnede hjælpere.

? *Må man stemme uden for valglokalet, hvis man f.eks. er gangbesværet og ikke kan gå op ad trapperne?*

! Ja. Hvis det er nødvendigt, skal en vælger have mulighed for at stemme umiddelbart uden for stemmelokalet, f.eks. i en bil parkeret ved afstemningsstedet. To valgstyrere eller tilforordnede vælgere skal i så fald bringe stemmesedlen ud til vælgeren efter at have sikret sig vælgerens identitet. Når vælgeren har stemt og foldet stemmesedlen sammen, skal valgstyrerne eller de tilforordnede vælgere lægge stemmesedlen ned i en transportabel stemmekasse og bære den tilbage til afstemningsstedet.